

OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode 11:00 uur d.d. 26 maart – 11:00 uur d.d. 27 maart 2020

(Ministerie van Defensie) | Met input van VWS, RIVM, J&V, BZ, FIN, BZK, IenW, OCW, SZW, EZK, LNV en Defensie **10.2e**

NB: de ringen staan onderaan

Samenvatting

- Bedrijven in de vleesverwerkende industrie hebben dinsdag maatregelen gepresenteerd om veiliger te kunnen werken en zo sluiting van hun slachterijen te voorkomen. Er zijn geen nieuwe besmettingen vastgesteld bij Vion in Groenlo.
- De bezoekregeling in verpleeghuizen is onnodig streng, stelt Actiz. De organisatie pleit voor meer vrijheid voor verpleeghuizen om te bepalen welke versoepeling veilig mogelijk is.
- Bedrijfsartsen en arbodiensten zijn bang dat het nieuwe testbeleid tot meer besmettingen op de werkvloer leidt. Ze vrezen dat positief geteste mensen weer te vroeg aan het werk gaan, schrijven ze in een brandbrief aan minister De Jonge.
- Nederland krijgt een protocol voor toerisme die ervoor moet zorgen dat toeristen naar ons land kunnen komen, schrijft De Telegraaf o.b.v. Haagse bronnen. Hierbij zouden minstens zes ministeries betrokken zijn. Een van de vragen die voorligt is of er een gedwongen spreiding van toeristen moet komen.
- Het ov bereidt zich voor op de terugkeer naar de gewone dienstregeling op 1 juni, o.a. met de verkoop van mondkapjes, zeepzuilen, loopinstructies en eenrichtingsverkeer.
- MKB-ondernemers 'slaan alarm' (AD). Als het noodpakket 2.0 niet wordt bijgesteld regent het straks 'massaontslagen en faillissementen'. VNO-NCW en MKB-Nederland vestigen nu hun hoop op de Kamer om meer steun los te peuteren.
- Aandacht voor de discussie over het Europese coronasteunpakket. De Telegraaf laat experts aan het woord die vrezen dat Nederland 'geld in een bodemloze put gaat storten' en stelt dat premier Rutte 'zijn borst kan natmaken' voor een naar verwachting 'ruzieachtige' EU-top waar Nederland 'alle zeilen zal bijzetten om niet ongewild een transferunie ingerommeld te worden'. De Volkskrant verklaart de ommezwaai van Merkel vanuit haar 'vrees voor de toekomst van Europa'. De Europese Commissie stelt vandaag voor grote bedrijven belasting te laten betalen voor het herstel van de coronacrisis.
- Ondanks verzet van minister Hoekstra ontvangt Air France – KLM topman Smith een bonus. 'Hoekstra haalt bakzeil' (Trouw), 'Oorlog Hoekstra en Smith' (De Telegraaf).
- Het OMT adviseert sportscholen voorlopig dicht te houden, melden bronnen aan de NOS. De experts stellen dat er nog te veel onduidelijk is over het besmettingsgevaar in sportscholen. NL Actief wilde nog niet reageren op 'speculaties in de media'. NOS meldt vanochtend dat een grote corona-uitbraak in Zuid-Korea gelinkt is aan fitnessclubs.

Karakterisering berichtgeving

- Verschillende onderwerpen komen vandaag aan bod in de media, o.a. over de vleesindustrie en nertsenfokkers, de zorg (verpleeghuizen, testbeleid), voorbereidingen op de 1.5m-samenleving (ov, toerisme, horeca) en de economie (MKB, bonus topman AirFrance – KLM, Europees steunpakket). Media hebben minder interesse voor de MCCb van vandaag. Ze melden kort dat er vanmiddag crisisberaad plaatsvindt met een besluit over de sportscholen en sauna's. Naast coronagerelateerd nieuws haalt de Belastingdienst de voorpagina's en is er veel aandacht voor de parlementsverkiezingen in Suriname.
- Verschillende artikelen over de vleesindustrie en nertsenfokkerijen. Varkenshouders vrezen voor het dierenwelzijn op het moment dat de slachthuizen dichtgaan. De Volkskrant ('zo wonen de mensen die uw karbonade snijden') schrijft n.a.v. de ophef over de besmette arbeidsmigranten bij Vion over de woonsituatie van buitenlandse arbeidskrachten. "De anderhalvemetersamenleving geldt niet voor arbeidsmigranten", is het beeld. De focus ligt vooral op de uitzendbureaus die te veel macht hebben en schuld zouden dragen voor de besmettingen. Trouw plaatst een reportage over nertsenfokkerijen vanuit

Brabant. Getroffen nertsenhouders vragen om hulp van de overheid, waarbij een getroffen fokker zegt dat hij het liefst ziet dat zijn bedrijf geruimd wordt.

- 'Alle hens aan dek in het ov' in aanloop naar de terugkeer naar 90% van de gewone dienstregeling op maandag, schrijft De Telegraaf vandaag in chocoladeletters op de voorpagina. De sector bereidt zich voor met o.a. de verkoop van mondkapjes, zeepzuilen, loopinstructies, eenrichtingsverkeer en mogelijk ontruimen van te drukke voertuigen. Het aantal reizigers moet blijven steken op 50% van het gebruikelijke aantal om coronabestendig te zijn. Reisorganisaties stellen dat meer boetes en handhavers niet gaat werken en roepen reizigers op hun eigen verantwoordelijkheid te nemen.
- Naast het toerismeprotocol voor Nederland waar het kabinet aan werkt schrijft De Telegraaf over het zomerseizoen in Europa ('Terug naar Costa del VOL?'). De krant schrijft dat de 'Spaanse stranden lonken' en ook andere landen (o.a. Frankrijk, Griekenland, Italië) het toeristenseizoen proberen te redden.
- Aandacht voor horecabedrijven die zich klaarmaken om op 1 juni weer open te gaan. Minister Grapperhaus zei in Nieuwsuur dat mensen die geen huishouden vormen overal afstand moeten houden en dat het in de horeca de eigen verantwoordelijkheid is van duo's om dit te doen. Pas vanaf drie mensen wordt er gehandhaafd, omdat het anders ondoenbaar wordt voor handhavers op straat en in de horeca.
- NRC wijdt een artikel aan de groepsimmunitet die 'tergend traag zou komen'. Van de Europese bevolking is amper 3 tot 5 procent immuun tegen het virus. En toch zou er nog hoop zijn op groepsimmunitet.

SISOS (Slachtoffers - Identiteiten – Schade - Oorzaken - Scenario's)

Slachtoffers

- Bij in totaal 99 medewerkers in de kinderopvang en basisonderwijs is Covid-19 vastgesteld, blijkt uit cijfers die Trouw heeft opgevraagd bij het RIVM. Onderwijsbond AOB zegt dat transparantie over de cijfers de zorgen die bij de achterban leven kunnen wegnemen. "Zeker als de cijfers zich zo doorzetten, geeft dat vertrouwen." Volgens het RIVM zijn er signalen dat de verspreiding toeneemt.

Identiteiten

- Alle medewerkers bij vleesverwerkingsbedrijf Vion in Groenlo zijn getest op het coronavirus. Dat heeft voor zover bekend niet geresulteerd in nieuwe positieve tests, meldt de veiligheidsregio.

Schade

- Wereldwijd lopen de schulden van de luchtvaartmaatschappijen op met 120 miljard dollar, verwacht internationale belangenvereniging IATA.
- Ziekenhuis St Jansdal moet deze week operaties annuleren na een corona-uitbraak op een reguliere verpleegafdeling in Harderwijk. Van de zeventien mensen die daar lagen, zijn er vier positief getest. Alle zeventien patiënten worden in isolatie verpleegd.
- Jeroen Bartelse, directeur van TivoliVredenburg verwacht dat de eerste faillissementen in de culturele sector eraan zitten te komen. Bartelse hoopt op een tweede tranche van generieke maatregelen als de TOGS- en de NOW-regeling en dat er in het najaar nog 300 miljoen euro bij komt die vooral naar zzp'ers moet vloeien.

Scenario's

- De eerste golf is nog lang niet voorbij, stelt de WHO. De organisatie kijkt met 'argusogen' (NRC) naar de versoepelingen in landen die het ergste achter de rug lijken te hebben.
- De verkeersintensiteit op de Nederlandse snelwegen zit nu op 84% in vergelijking met begin maart, blijkt uit berekeningen van de Nationale Databank Wegverkeersgegevens (NDW). De ANWB zegt in De Telegraaf dat er zeker t/m de zomervakantie geen files zullen zijn. Trouw concludeert o.b.v. de cijfers echter dat de ochtendfiles niet lang meer op zich laten wachten. De toegenomen drukte komt o.a. door mensen die het ov mijden, aldus de krant.

Informatiebehoefte

Nertsen

- Nertsenfokkerijen waar het coronavirus is vastgesteld, moeten direct worden geruimd, vindt de gemeente Gemert-Bakel. Dat werd duidelijk tijdens een extra raadsvergadering dinsdagavond vanwege de zorgen over

corona op nertsenfokkerijen. Omdat de gemeente die beslissing echter niet zelf kan nemen, gaat er nu een brandbrief naar minister Schouten.

- De belangrijkste punten die dinsdagavond werden genoemd tijdens de vergadering: 1) Een nertsenfokkerij met corona onmiddellijk ruimen. 2) Ophokplicht voor katten en honden in een straal van vijfhonderd meter rondom een besmette nertsenfokkerij. 3) Bij het vermoeden van besmetting op een nertsenfokkerij in omgeving waarschuwingsborden plaatsen. Direct handelen, niet wachten op uitslagen en niet pas na een week informeren.

Vleessector

- Om sluiting van slachterijen te voorkomen, presenteerde de sector voor vleesverwerkende bedrijven gisteravond extra maatregelen om veiliger te kunnen werken aan minister Schouten.
- Het getroffen Vion beloofde de minister een reeks verscherpte maatregelen door te voeren zodat er veilig gewerkt kan worden bij het bedrijf. De aanvullende maatregelen die Vion voor ogen heeft, reiken tot buiten de werkvloer, blijkt uit een persbericht van de vleesverwerker. Zo gaat een speciaal team van het bedrijf een analyse maken van de woonomstandigheden van een deel van zijn medewerkers. Het team zal zich voornamelijk richten op gezamenlijke leefruimtes. "Waar wij problemen waarnemen, zullen wij de betreffende medewerkers in bescherming nemen en thuis in quarantaine laten gaan en vervolgens voor vervangende woonruimte zorgen", stelt het bedrijf. Ook in het veiliger vervoeren van zijn medewerkers gaat Vion extra inspanningen leveren door ruimere bussen beschikbaar te stellen.
- Met corona besmette arbeidsmigranten in de Vion-slachterij in Scherpenzeel zijn mogelijk onder druk gezet om ondanks ziekteverschijnselen toch te gaan werken. Dergelijke druk is normaal al laakbaar, maar kan in de huidige omstandigheden strafbaar zijn. Het is verboden de openbare gezondheid willens en wetens in gevaar te brengen. Dat zegt een woordvoerder van de Inspectie SZW.

Economie

- In de MKB coronamonitor van Motivaction en MKB Servicedesk stijgt het geloof van ondernemers dat zij goed uit de crisis komen. Ook stijgt het aantal ondernemers dat kansen ziet. 70% van de ondernemers stelt dat de continuïteit van het bedrijf niet in gevaar is.
- Uit de Conjunctuurenquête (Tweede kwartaal) van de KVK blijkt juist dat door de coronacrisis en de maatregelen het ondernemersvertrouwen is ingestort. Bijna twee derde van de ondernemers verwacht een slechter economisch klimaat. En ruim de helft verwacht een daling van de omzet.
- Vrouwen dreigen eerder de dupe te worden van de ontslaggolf door het coronavirus dan mannen. Uit onderzoek van de Amerikaanse bank Citigroup blijkt dat van de 44 miljoen mensen die wereldwijd waarschijnlijk hun baan kwijt zullen raken 13 miljoen man is. En maar liefst 31 miljoen vrouwen. Volgens Belle Derks (hoogleraar aan de Universiteit Utrecht) herleven in een crisis oude rolpatronen.
- Steeds meer Nederlanders laten het gevoel van crisis achter zich en krijgen vertrouwen in de toekomst.
- Het aantal gevallen van WhatsApp-fraude is de afgelopen maanden fors toegenomen, meldt de Fraudehelpdesk.

BZ

- Via de social mediakanalen van BZ vragen verschillen mensen wanneer de reisadviezen worden versoepeld en wanneer consulaire balies van ambassades weer geopend worden.

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

Vleesindustrie & nertsenfokkerijen

- Bedrijven in de vleesverwerkende industrie gaan meer doen om hun werknemers te beschermen tegen besmetting met het coronavirus. Jos Goebbels van de Centrale Organisatie voor de Vleessector zegt dat de vleessector de verantwoordelijkheid neemt om de veiligheid van medewerkers te garanderen. Er zijn schotten geplaatst en er wordt meer afstand genomen.
- Vleesverwerkingsbedrijf Vion komt met aanvullende maatregelen om veiliger te kunnen werken. Zo gaat onder meer een speciaal team van het bedrijf een analyse maken van de woonomstandigheden van een deel van zijn medewerkers.

- Alle medewerkers van de slachterij van Vion in Groenlo waar het coronavirus is uitgebroken, zijn opgespoord en getest. Daar zijn geen nieuwe coronagevallen uit voortgekomen, zo laat de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland dinsdag weten.

Economie en bedrijfsleven

- Werkgeversorganisaties VNO-NCW en MKB-Nederland vinden dat het tweede noodpakket ontoereikend is voor grotere mkb- en familiebedrijven. Het bezwaar, gemaakt in een brief aan de Tweede Kamer, gaat over de vergoeding voor de vaste lasten (TVL-regeling). De tegemoetkoming van 20.000 euro zou onvoldoende zijn.
- Inmiddels heeft 89% van de particuliere winkerverhuurders afspraken gemaakt met zijn huurders over uitstel of kwijtschelding van huur. Bijna de helft van de afspraken betrof kwijtscheldingsafspraken.
- Ook na de versoepeling van 1 juni, zal het supermarktbezoek in de winkels hoger liggen, stelt brancheorganisatie CBL. Albert Heijn laat weten de regels rondom de coronamaatregelen te versoepelen. Het meenemen van een mandje of een winkelwagen is hierdoor niet altijd meer verplicht.
- De groei van de pakketmarkt zorgt voor hoge werkdruk en slechte tarieven, zegt de Belangenvereniging voor Pakketdistributie (BVPD). Ze bereiden een rechtszaak voor tegen PostNL.
- Één op de drie bedrijven heeft een vacaturestop ingesteld. Dat blijkt uit jaarlijks trendonderzoek van Berenschot.
- Wederom op sociale media aandacht voor sekswerkers. Op Twitter laat Eva Sipman (raadslid VVD gemeente Deventer) weten dat haar gemeente sekswerkers die via opting-in werken de gelegenheid biedt om Tozo aan te vragen. Als reactie roept men op om andere gemeenten dit voorbeeld te volgen.

Wonen en Bouwen

- Uit onderzoek van Funda blijkt dat de huizenmarkt nog niet lijdt onder de gevolgen van de coronacrisis.
- FD merkt op dat tot nu toe bouwbedrijven eigenlijk amper aanspraak maakten op de tijdelijke noodsteun van het Rijk.

Horeca

- De gemeente Amsterdam wil cafés en restaurants de mogelijkheid bieden om terrassen tijdelijk uit te breiden. Eigenaren kunnen daarvoor vanaf deze week een plan indienen.
- Terrasjeboeken.nl (website) en Barbooking.nl (een app) richten zich op de nieuwe markt voor het reserveren van terrassen en cafés. Tegen betaling van 1 euro kunnen consumenten een plek reserveren.

Onderwijs

- Mbo-scholen overwegen om ook op zaterdag les te gaan geven om zoveel mogelijk studenten fysiek onderwijs te geven. Daarvoor willen zij wel dat de mbo'ers ook op zaterdag gratis kunnen reizen met hun ov-studentenkaart.

Luchtvaart en openbaar vervoer

- Europeanen hebben voor 24 miljard euro aan vouchers van vliegtuigmaatschappijen teruggekregen, meldt vluchtvertraagd.nl.

Justitie en Veiligheid

- Er is veel aandacht voor de acties van boa's. Op 1 juni zijn nieuwe acties gepland door boa's, die bewapend willen worden met wapenstok en pepperspray.
- Een meerderheid in de Kamer eiste dinsdag per motie dat een boete wegens overtreding van de 1,5-meter-regel niet leidt tot een strafblad waar mensen nog jarenlang last van kunnen hebben.

Internationaal

- Duitsland wil vanaf 15 juni het negatief reisadvies voor dertig Europese landen opheffen. Het zou gaan om de lidstaten van de Europese Unie, en Noorwegen, IJsland, het Verenigd Koninkrijk en Liechtenstein.

Betekenisgeving

Vleesindustrie & nertsenfokkerijen

- Besmet personeel bij een Vion-slachterij zou onder druk zijn gezet om toch door te werken. De Inspectie SZW spreekt van een vermoeden, maar nog niet van een concrete verdenking. Het betrokken uitzendbureau ontkent dat het druk heeft uitgeoefend.
- In Volkskrant een artikel over de slechte woonomstandigheden van arbeidsmigranten die onder meer in de vleesverwerkingsindustrie werken. Volgens Bart Plaatje (FNV) moet de oplossing voor het probleem worden gezocht in het ontkoppelen van 'bed en brood'. Want het uitzendbureau dat de arbeidsmigrant inhuisrukt, is ook vaak de huismeester. Dat maakt hen niet vrij om te klagen of weg te gaan, stelt Plaatje.
- Burgemeester Michiel van Veen erkent dat de informatievoorziening traag gaat. "Ik kan de gemeenteraad en de inwoners pas informeren als de minister de Kamer informeert. En dat dat traag gaat, hebben we de afgelopen weken wel gezien", zegt Van Veen.
- De gemeenteraad eist dat de burgemeester informatie over een mogelijke besmetting direct meldt aan de gemeenteraad en inwoners. Daarbij wordt dus niet gewacht op bevestiging van het RIVM en groen licht van de minister. "Maar dat staat de minister nooit toe", zegt Van Veen. "Dat kan niet, anders word ik als burgemeester niet meer ingelicht."
- In het commentaar van AD schrijft Hans van Soest dat het Kabinet bij uitbraken van dierziekten als de varkenspest 'doorgaans heel wat doortastender' is. "Hoewel volgens het RIVM omwonenden geen gevaar lopen omdat in luchtmonsters rond de fokkerijen geen virus is aangetroffen, geldt dat wel voor personeel. Wanneer ergens varkenspest of vogelgriep wordt geconstateerd, worden beesten geruimd om de ziekte in te dammen. Dat doen we om te voorkomen dat nog meer dieren worden besmet. Als het gaat om gevaar voor besmetting van dier op mens is eenzelfde voorzorgsmaatregel op zijn plaats. Uiteraard moeten getroffen ondernemers daarvoor ruimhartig schadeloos worden gesteld. Maar het coronavirus heeft ons de afgelopen maanden al te veel verrast om risico's te nemen."
- Uitzendbureau Horizon Meat Services, dat de uitzendkrachten plaatst en huisvest, ontkent met klem dat er enigerlei druk is uitgeoefend op besmette arbeidsmigranten om aan het werk te gaan bij Vion. Volgens een woordvoerder zou daar ook geen enkele reden voor zijn. De uitzendkrachten vallen onder de cao voor de vleessector en hebben op grond daarvan recht op volledige loondoorbetaling bij ziekte.
- Vakbond FNV heeft de besmettingsrisico's in de vleessector de afgelopen weken herhaaldelijk aan de kaak gesteld en de inspectie opgeroepen beter te controleren en te handhaven, schrijft FD. Maar volgens de inspectie komt de bond niet met concrete voorbeelden over de brug. "We kunnen er niet veel mee zonder namen en rugnummers. Die hebben we tot op heden niet gekregen. Dat is jammer."

Bezoekersregeling verpleeghuizen

- Verpleeghuizen willen dat de strenge bezoekregels sneller worden verruimd. Nóg twee maanden maar één bezoeker per bewoner toelaten, is volgens ActiZ een 'te zwaar offer'. De huidige regeling levert volgens zorgorganisaties pijnlijke situaties op. Bewoners moeten kiezen of ze hun partner of een kind willen zien. Bovendien, zegt ActiZ, is de datum van 15 juli 'uit de lucht gegrepen'. "Nu al zijn verpleeghuizen in staat om meer bezoek te ontvangen. Hou niet rigide vast aan die datum, maar laat zorgorganisaties hun eigen tempo bepalen", zegt bestuurder Mireille de Wee. "Het offer van bewoners om hun familie nog eens maandenlang niet te zien, is te zwaar."

Trends in vertrouwen in de maatregelen

- Marc Bonten (UMC Utrecht) en Menno de Jong (Amsterdam UMC) worden gevraagd of Nederland het virus heeft onderschat. "Nee" zeggen de virologen. "Het gloednieuwe virus overdonderde ons allen." Van fouten willen ze ook niet spreken, liever van 'nieuwe inzichten' en wellicht 'verkeerde inschattingen'. Waarbij nadrukkelijk wordt meegegeven dat het de eerste keer is dat we zoiets meemaken.
- Bowlingcentra zijn woedend dat ze pas op 1 september hun deuren weer mogen openen voor publiek. Voorzitter Frits van Dijk van de Nederlandse Vereniging van Bowlingcentra: "Ze zijn compleet het spoor bijster in Den Haag. Wij zijn horecabedrijven die in hun onderneming een spel aanbieden. Het is niet anders dan een dartbord of biljarttafel in de kroeg. Dat het nu opeens als sport wordt gezien is waanzin." De vereniging zou in gesprek zijn met SZW, maar volgens hen zonder succes. Ook wijst de voorzitter erop dat NOC*NSF heeft aangegeven dat bowlen een horeca-sport is en daarmee vergelijkbaar met darten en biljart. "(..) En dan nog zegt Den Haag jullie zijn een sportorganisatie. Nou, schiet mij maar lek."

- Femke de Vries (managing partner bij &samhoud consultancy, bijzonder hoogleraar toezicht en oud bestuurslid AFM) stelt dat de werkelijkheid te complex is om goed te kunnen weergeven in een dashboard. "Dashboards zijn belangrijk als stuurinformatie. Maar wie richting wil geven zal ze voor al moeten gebruiken als startpunt voor het gesprek. Want de illusie dat met een dashboard de complexe erfelijkheid ook echt kan worden beheerst, is even risicovol als navigeren in de mist."

Opiniepeilingen en onderzoeken

- Uit onderzoek van Ipsos in opdracht van Nieuwsuur blijkt een meerderheid het zinvol te vinden dat er vanaf 1 juni mondkapjes in het OV gedragen moet worden. "Ouderen vinden de maatregel vaker zinvol dan jongeren, maar zij lopen natuurlijk ook meer risico", zegt Sjoerd van Heck van Ipsos. Uit het onderzoek blijkt ook dat een meerderheid vindt dat er streng moet worden gecontroleerd in het OV, en dat er boetes moeten worden uitgeschreven voor reizigers die zich niet aan de regels houden. Wel zijn Nederlanders verdeeld over de vraag of het OV ook moet worden opengesteld voor niet-noodzakelijke reizen, bijvoorbeeld naar een museum. "De groep die vindt dat dat wel moet gebeuren (43 procent) is bijna even groot als de groep die dat niet vindt (40 procent)", zegt Van Heck.

Cultuur

- In de Telegraaf aandacht voor de voorzichtige herstart van sommige theaters. De theatersector begrijpt volgens de krant niet dat voor alle theaters dezelfde regels gelden en waarom er geen maatwerk wordt toegepast.
- Boris van der Ham, voorzitter van de Vereniging Vrije Theater Producenten, benadrukt dat het overgrote deel van de theaters niet uit de voeten kan met dertig man publiek. Hij wijst erop dat het van groot belang is dat de overheid met een goed steunpakket komt voor de creatieve sector.

Economische gevolgen

- FD meldt dat kleine en middelgrote ondernemingen die behalve loonsteun ook een tegemoetkoming krijgen in hun vaste lasten (TVL), die laatste subsidie als omzet moeten tellen. Dat pakt nadelig uit voor de hoogte van de loonsteun omdat die is afgestemd op de mate van omzetverlies.

Kinderopvang

- FNV Zorg & Welzijn laat op Twitter weten snel meer personeel en kleinere groepen te willen in de kinderopvang. Sinds de kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en peuteropvang per 11 mei weer gedeeltelijk zijn geopend, moet 57% van de werknemers de opvang met een stuk minder collega's doen. 69% van het personeel ervaart een hogere werkdruk sinds de corona-uitbraak. Dit blijkt uit een enquête van FNV Zorg & Welzijn die door 1.635 pedagogisch medewerkers is ingevuld.

Kwetsbare groepen

- De toestroom van nieuwe dak- en thuislozen door de coronacrisis leidt tot onoverzienbare problemen in de maatschappelijke opvang in Amsterdam. Daarvoor waarschuwt De Straatalliantie. De alliantie pleit voor meer geld voor onder meer opvangvoorzieningen.
- Bij het College voor de Rechten van de Mens regent het meldingen over de anderhalvemetersamenleving. Op een geopend meldpunt komen veel klachten binnen. College-voorzitter Adriana van Doijeweert noemt deze ontwikkeling zorgelijk. "Iedereen moet gelijkwaardig mee kunnen doen aan onze maatschappij."

Grensoverschrijdende samenwerking

- MP Laschet van de deelstaat Noordrijn-Westfalen zegt na overleg met MP Rutte dat er in Duitsland nog "veel te verbeteren" is bij de controle op grenswerkers die besmet zijn met het coronavirus.

Koninkrijksrelaties

- Producent Huis van Aspoort heeft bekendgemaakt dat de inzamelingsactie voor de Antillen in totaal meer dan 1,16 miljoen euro heeft opgebracht. Wat een ongelofelijke prestatie. Wij hebben laten zien dat we in staat zijn om in een korte tijd gezamenlijk bergen te verzetten" zegt Aspoort

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> • Patiënten en medewerkers van Nederlandse ziekenhuizen. • Bedrijven getroffen door gevolgen van het virus of door maatregelen. • Besmette NVWA-dierenartsen en assistenten • Besmette arbeidsmigranten 	<ul style="list-style-type: none"> • Werknemers en klanten van getroffen bedrijven • Zorginstellingen en personeel. • Boa's 	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen publiek • Politici